

MEDARBEJDER- OG
KOMPETENCESTYRELSEN

Lønningsrådet

Maj

2023

Indhold

1. Indledning	3
2. Lønningsrådets sammensætning	4
3. Lønningsrådets opgaver	5
4. Lønningsrådets sagsbehandling	9
5. Aktindsigt og forholdet til offentligheden	10

1. Indledning

Lønningsrådet, i den form som vi kender det i dag, stammer fra tjenestemandsløven fra 1969.

Løven betød, at en række forhold om tjenstemænds ansættelsesvilkår, der hidtil var blevet fastsat af Folketinget ved lov, fremadrettet skulle løses ved indgåelse af aftaler mellem Finansministeren (tidligere ministeren for offentlig innovation) og centralorganisationerne. Det gjaldt blandt andet tjenstemændens løn.

Endvidere gav loven på en række områder finansministeren adgang til administrativt at fastsætte nærmere bestemmelser om tjenstemænds ansættelsesvilkår samt træffe afgørelse i visse konkrete sager.

Det blev derfor anset for vigtigt med et forum, i hvilket partierne i Folketinget, centraladministrationen og tjenstemandsorganisationerne kunne drøfte spørgsmål, der ikke havde kunnet opnås enighed om ved forhandling mellem parterne, og som kunne fungere som et rådgivende organ for Finansministeren.

Lønningsrådet afgiver på denne baggrund vejledende udtalelser til finansministeren om en række spørgsmål på tjenstemandsområdet.

Der forelægges stadig sager for Lønningsrådet, men antallet har i de senere år været faldende.

Det skyldes blandt andet, at overenskomstansættelse og ikke tjenstemandsansættelse i dag er den mest almindelige ansættelsesform i staten. Desuden har Lønningsrådet på en række områder afgivet generelle udtalelser, som stadig er gældende, og som der kan træffes afgørelse efter i konkrete sager.

Denne publikation beskriver rådets sammensætning, opgaver, sagsbehandling mv.

2. Lønningsrådets sammensætning

Efter tjenestemandslovens § 51 består Lønningsrådet af en formand, en næstformand og et antal medlemmer, som Finansministeren fastsætter. Antallet af medlemmer er for tiden 14. Med formanden og næstformanden er det samlede råd således på 16 personer.

Formanden, næstformanden og et antal medlemmer, som repræsenterer administrationen og tjenestemændenes centralorganisationer, beskikkes af finansministeren. For organisationsrepræsentanterne sker det efter indstilling fra centralorganisationerne.

Antallet af organisationsrepræsentanter skal overstige antallet af administrationsrepræsentanter med mindst 1.

Folketinget vælger blandt sine medlemmer et antal medlemmer af Lønningsrådet, mindst svarende til rådets formandskab og antallet af medlemmer fra administrationen og fra centralorganisationerne. Der er for tiden 8 medlemmer i rådet, der er valgt af Folketinget.

For medlemmerne beskikkes eller vælges et tilsvarende antal stedfortrædere. Det er praksis, at centralorganisationerne i møderne kan lade sig repræsentere af sekretariatsledere og lign., hvis både vedkommende medlem og stedfortræder er forhindret.

Alle i rådet beskikkes eller vælges for 4 år ad gangen. Dog afgår de medlemmer og stedfortrædere, som er valgt af Folketinget, såfremt de udtræder af Folketinget. Organisationsrepræsentanter og deres stedfortrædere afgår, hvis ny indstilling modtages.

Til rådet er der knyttet en sekretær, der forbereder forelæggelsen af sager mv.

3. Lønningsrådets opgaver

Der skal indhentes en udtalelse fra Lønningsrådet, inden der fastsættes regler eller træffes afgørelse efter en række bestemmelser i lovgivningen på tjenestemandsområdet.

Lønningsrådet har i tilknytning til en række af de nævnte bestemmelser afgivet generelle udtalelser, som der fremadrettet kan træffes afgørelse i henhold til. Det betyder, at konkrete sager normalt ikke skal forelægges for rådet.

Tjenestemandsløven

Hovedbestemmelsen om Lønningsrådet findes i tjenestemandsløvens § 50:

- § 50, stk. 1. Finansministeren kan anmode Lønningsrådet om en udtalelse om ethvert spørgsmål, der opstår i medfør af tjenestemandsløven, dvs. også spørgsmål, som ikke har kunnet løses ved forhandling.
- § 50, stk. 2. Centralorganisationerne kan forlange, at Lønningsrådets udtalelse indhentes om spørgsmål, som ikke har kunnet løses ved forhandling.

Spørgsmål, der hører under Tjenestemandsrätten, kan ikke forelægges for Lønningsrådet.

Efter tjenestemandsløven skal Lønningsrådet høres i følgende tilfælde:

- § 5, stk. 8. Undtagelse fra reglerne om opslag af stillinger og stillingsopslagets indhold.
- § 6, stk. 2. Undtagelse fra reglen om ansættelse på prøve forud for første varige ansættelse.
- § 8, stk. 2. Undtagelse fra reglen om afgivelse af bedømmelse, når en tjenestemand søger en ledig stilling.
- § 14, stk. 2. Fastsættelse af bestemmelser om indretning, vedligeholdelse og ind- og udflytning mv. af tjenesteboliger.

- § 15. Fastsættelse af nærmere regler om lejeboligbidrag (vedtagelse om regulering, når bidrag for tjenesteboliger ændres).
- § 46, stk. 2. Når der ikke kan indgås aftale om anvendelsen af det samlede beløb til ændring af løn- og andre ansættelsesvilkår ved de generelle forhandlinger mellem Finansministeren og centralorganisationerne.
- § 47. Når der ikke kan indgås aftale om andre forhold inden for aftaleområdet end størrelsen og anvendelsen af det samlede beløb.
- § 49, stk. 1. Indgåelse af hovedaftale med tjenestemændenes centralorganisationer.
- (Ifølge § 19, stk. 4, i hovedaftalen på tjenestemandsområdet skal Lønningsrådets udtalelse indhentes, hvis der efter opsigelse af hovedaftalen ikke har kunnet opnås enighed om ny hovedaftale inden udløbet af opsigelsesfristen for den gamle hovedaftale).
- § 58, stk. 2. Bestemmelser om hel eller delvis bevarelse af løn og lønanciennitet under nedsat tjenestetid.
- § 58 a. Bestemmelser om ret til tjenestefrihed til nærmere afgrænsede formål.

Tjenestemandspensionsloven

Efter tjenestemandspensionsloven skal Lønningsrådet høres i følgende tilfælde:

- § 2, stk. 3. Medregning af forudgående beskæftigelse som kvalifikationstid til opnåelse af pensionsret.
- § 4, stk. 2. Medregning i pensionsalderen af forudgående beskæftigelse med tjenestemandslignende pensionsvilkår.
- § 4, stk. 4. Medregning i pensionsalderen af tjenestefrihed uden løn.
- § 4, stk. 5. Forhøjelse af pensionsalder på grundlag af ganske særlige kvalifikationer.
- § 4 a. Medregning i pensionsalderen af forudgående ansættelse i kommune, region og koncessionerede selskaber mv.
- § 4 b. Medregning i pensionsalderen af forudgående ansættelse som EF-tjenestemand.

- § 5, stk. 1. Fastsættelse af den pensionsgivende løn, der lægges til grund ved pensionsberegningen.
- § 5, stk. 2. Bevarelse af hidtidige pensionsvilkår i forbindelse med overgang til lavere placerede stillinger, herunder retrætestillinger.
- § 6, stk. 1. Fastsættelse af et maksimum for størrelsen af tjenestemandens egenpension.
- § 6, stk. 5. Fastsættelse af regler om U-65-tillæg til visse sociale førtidspensionister.
- § 11, stk. 3. Ægtefællepension i visse tilfælde, hvor ægtefællerne tidligere har været gift med hinanden.
- § 16 c. Pensionsvilkår for åremålsansatte på tjenestemandslignende vilkår.
- § 19, stk. 2. Pensionsret til nordiske statsborgere.
- § 25, stk. 1. Fratrædelsesgodtgørelse i stedet for opsat pension til fratrædende tjenestemænd.
- § 25, stk. 3. Fastsættelse af regler om tilbageførsel af pensionsbidrag og fratrædelsesgodtgørelse ved genansættelse.
- § 26, stk. 3. Fastsættelse af regler om tilbageførsel af fratrædelsesgodtgørelse ved genansættelse af EF-tjenestemand.
- § 27. Procentregulering af pensioner mv.
- § 35, stk. 3. Medregning i pensionsalderen efter de regler, der gjaldt før 1. juli 1969, af virksomhed forud for tjenestemandsansættelsen.
- § 35 a. Forhøjet pensionsalder og eventuel tillæggelse af pensionsret efter tidligere gældende regler til tjenestemænd ansat før 1. juli 1969.

Civilarbejderloven

Efter lov om pensionering af civilt personel m.v. i forsvaret (civilarbejderloven) skal Lønningsrådet høres i følgende tilfælde:

- § 2, stk. 3. Medregning i pensionsalderen af tjeneste ved internationale organisationer.

§ 2, stk. 5. Fastsættelse af pensionslønrammer for ansatte, der ikke aflønnes med en tjenestemandslignende løn.

Lovgivningen om statens tjenestemænd i Grønland

Lønningsrådet behandler en række tilsvarende sager efter lov om statens tjenestemænd i Grønland og lov om pension til statens tjenestemænd m.v. i Grønland.

I sådanne sager suppleres rådet med et medlem, som repræsenterer Grønlandsadministrationen, et medlem med særligt kendskab til Grønlandstjenesten, som repræsenterer centralorganisationerne, samt de to folketingsmedlemmer valgt i Grønland.

4. Lønningsrådets sagsbehandling

Lønningsrådets sagsbehandling sker på grundlag af sagerne, der udarbejdes af rådets sekretariat.

Sager udsendes normalt til skriftlig votering, medmindre det vurderes nødvendigt at samle rådet til møde. Svarfristen på sager til skriftlig votering er normalt ikke kortere end 14 dage.

Hvis medlemmerne er indkaldt til møde, udsendes sagerne normalt 1 uge før mødet. I særlige tilfælde kan det være nødvendigt at udsende sagerne på et senere tidspunkt eller – med tilslutning fra medlemmerne – at behandle sager, som først omdeles på mødet.

Lønningsrådets beslutninger om udtalelser til Finansministeren træffes ved simpelt flertal. Næstformanden deltager kun i afstemningen, hvis formanden er forhindret i at deltage.

Er der ikke enstemmighed i rådet, fremgår stemmefordelingen af rådets udtalelse til Finansministeren.

I udtalelser til Finansministeren, som efterfølgende skal forelægges for Folketingets Finansudvalg, gives der efter tidligere anmodning fra udvalget oplysning om et eventuelt flertal og mindretal blandt de politiske partiers repræsentanter ved Lønningsrådets behandling.

Medlemmer af Lønningsrådet, som ikke udtaler sig ved skriftlig votering eller som er fraværende ved behandling på møde, anses efter praksis for at være indforstået med den indstilling, som er udsendt, medmindre sekretariatet modtager meddelelse om andet.

10. Aktindsigt og forholdet til

Lønningsrådets virksomhed er omfattet af offentlighedsloven.

Sager, som forelægges rådet, kan dog angå en personalesag eller indeholde oplysninger om enkeltpersoners private, herunder økonomiske, forhold, der er undtaget fra aktindsigt efter offentlighedslovens § 21, § 30, nr. 1, og § 33, nr. 5.

Rådets sager er – også efter udsendelsen til rådets medlemmer – interne dokumenter, der kan undtages fra aktindsigt efter offentlighedslovens § 23, stk. 1, nr. 1. Undtagelsen forudsætter, at rådets medlemmer ikke afgiver sagerne til udenforstående.

Lønningsrådets formand træffer efter indstilling fra sekretariatet afgørelser om aktindsigt.

Anmodninger om aktindsigt i Lønningsrådets sager rettes til rådets sekretariat i Medarbejder- og Kompetencestyrelsen.

I Lønningsrådet er der enighed om, at medlemmerne ikke bør udtale sig på rådets vegne om de sager, som rådet har behandlet. Efter omstændighederne kan formanden udtale sig kortfattet på rådets vegne. At rådet ikke udtaler sig om sager skyldes, at rådet ikke træffer afgørelser, men alene afgiver vejledende udtalelser til brug for Finansministeren.

Rådets medlemmer har tavshedspligt, jf. forvaltningslovens § 27.

medst.dk